

arja 1925, odnosno O. N. br. 15.644 z dne 1. aprila 1925, odredilo, da se morejo izpiti za meščanske šole pred izpraševalno komisijo v Ljubljani, odnosno v Mariboru, polagati samo še v roku meseca maja t. l. od šolskega leta 1925/26. nadalje pa bodo mogli te izpite polagati samo redni slušatelji višjih pedagoških šol v Beogradu in Zagrebu. Ministrstvo prosvete hoče poskrbeti, da se vsako leto sprejme na obe višji pedagoški šoli tudi nekaj slušateljev iz Slovenije.

„Kupite srečke za Razlagov spomenik“

Izredno učinkujoče zdravilo proti vsem vrstam revmatizma. V dobi za minulo strašno svetovno vojno trpi naš narod mnogo na revmatizmu, a večidel teh bolnikov še danes ne ve, kako lahko in hitro se ta bolezen ozdravi z zdravilom Radio-Balsamica dr. Rahlejeva. Že v Rusiji je dr. Rahlejev posvetil vse svoje moči proučevanju tega zdravila in dosegel izredno velike uspehe. Ko je pred dvema letoma začel preizkuševati svoje zdravilo v Sloveniji, ima danes tudi pri nas zaznamovati neverjetno lepe rezultate. Ni čuda torej, da je danes njegovo zdravilo priznано vseobče kot edino in najboljše sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Njegovo izredno učinkovitost najbolj potrjujejo številna priznanja profesorjev in zdravnikov kakor zahvalna pisma ozdravljenih bolnikov.

Radio-Balsamica izredno hitro deluje in ne pušča nikakih sledov na koži ne na srcu in je popolnoma neškodljiv. Po uporabi dveh do treh steklenic Radio-Balsamica se ozdravi vsak, tudi najstarejši revmatizem.

Učiteljska gospodarska organizacija.

Učiteljski konvikt v Ljubljani,

XXX. redni občni zbor društva za zgradbo »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani je bil dne 8. aprila 1925 ob 10. uri v prostorih Hranilnice in posojilnice Učit. konvikta z običajnim dnevnim redom:

Predsednik E. Gangl konstatira, da je v zmislu društvenih pravil občni zbor sklepčen. V toplih besedah se spominja pokojnega tovariša Jakoba Dimnika, ustanovitelja in jako zašlužnega moža za naše društvo. Čast hvaležnosti nam veleva, da mu postavimo neizbrisni spomin, ko društvo doseže realizacijo svojega namena. V počaščenje njegovega spomina se navzoči dvignejo s sedežev in mu zakličejo »Slava«.

Tajnikovo poročilo.

Društvo za zgradbo »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani je dne 28. decembra 1924. l. neopazeno končalo tridesetletnico svojega obstoja. Tega dne v letu 1895. je bil ustanovni občni zbor društva. Misel o njegovi ustanovitvi se je rodila v glavi moža, ki ni bil le izredno marljiv in vztrajen učitelj z dušo in srcem, marveč je z besedo in dejanjem neumorno posvečal napredku in razvoju šolstva, procvitu in ugledu učiteljskega stanu vse svoje življenske sile in bil močan steber naše stanovske organizacije. Naš nepozabni tovariš, pokojni šolski ravnatelj Jakob Dimnik, je že par let pred ustanovitvijo društva sprožil proti tedanjemu uredniku »Učit. Tovariša«, pokojnemu nadučitelju Andreju Žumru, misel, da bi bilo v veliko korist učiteljstvu, ako bi začeli zbirati darove za zgradbo »Učiteljskega konvikta«. Jako zanimiva je zgodovina te ustanovitve, ki je kratko opisana v uvodu o ustanovnem občnem zboru. (Jo prečita).

Ako bi mila usoda ohranila tovariša Jakoba Dimnika še pri življenju, sem uverjen, da bi tudi tridesetletnica obstoja našega društva ne šla tiho mimo nas.

Blag bodi spomin našemu tovarišu Jakobu Dimniku, blag spomin možu, ki mu je bilo življenje en delaven dan, blag spomin njemu, ki se je od prvih let učiteljevanja pa do zadnjega diha boril z vsemi moralnimi močmi za pravice, svobodo, ugled, čast in dobro ime učiteljskega stanu!

Društveni odbor je tudi v zadnjem upravnem letu mirno deloval, pridno zbiral darove in množil kapital. Na odborovi seji dne 28. septembra 1924 smo po smrti tovariša Jak. Dimnika, ki je od postanka društva pa do svoje prerane smrti vztrajno in vestno oskr-

Učiteljski pravnik.

§ Polletna poročila šolskih upraviteljev in nadzornikov o stanju šolstva so uradno predpisana v »Osnovni Nastavi«. Za upravitelje ne direktno, a jih zahtevajo nadzorniki, ker drugače ne morejo sestaviti točno svojih poročil. Za nazaj je izkaze izpolniti do 1. maja, za drugo polletje pa do 1. julija. Izkaze bo založila Učiteljska tiskarna, da se prihrani rubriciranje.

§ Neopravičeno prejetje stanarine ter draginjskih in rodbinskih doklad. Veliki župan mariborske oblasti v Mariboru, dne 5. aprila 1925 P. br. 3357/25. Dognal sem, da prejemajo učne osebe, ki so samskega stanu ali poročene ter žive v skupnem gospodinjstvu, polno stanarino. Istotako so nekateri v užitku draginjske, odnosno rodbinske doklade, ki jim ne pritiče po zakonu. Naročam naslovom, da sestavijo seznam vseh učiteljskih parov z opombo, ali žive v skupnem gospodinjstvu ali ne in katero stanarino dobivajo. Pri samskih osebah naj se neposredni starešina izjavi o pravičnosti stanarine, ki jo dobivajo. Pri vseh oženjenih nastavnih naj se revidirajo doklade za otroke v zmislu čl. 42. draginjske uredbe. Starešine naj revizijo stanarin in doklad izvršijo na podlagi plačilnih listov, v katerih bo od 1. aprila naprej označena plača ločena od doklad. — Za velikega župana: dr. Poljanec s. r. — Ker nekateri napačno tolmačijo gornji odlok in menijo da gre za zaračunavanje naravnih stanovanj, moramo pojasniti, da se tiče gornji odlok čl. 28. čin. zak., ki določa, da dobivajo samci le 75% stanarine in oženjeni, če služita oba v istem kraju, le eno, in sicer večjo stanarino. Naravnih stanovanj se ne zaračunava v zmislu čl. 39. čin. zak.

boval blagajno, kooptirali v odbor tovariša Alojzija Keclja, ki je radovoljno prevzel blagajniške knjige in račune ter vodi in opravlja blagajniške posle s priznano točnostjo in vestnostjo. V kolikor je bilo izvedljivo, je tovariš blagajnik ugodil željam, izraženim na lanskem občnem zboru glede centraliziranja denarnih naložb na skupno knjižico. Odbor je na tej seji soglasno sprejel blagajnikove predloge:

1. Za pokrovitelje naj se vpišejo vsi tisti, ki so v višini pokroviteljske vplačali »Ganglov kamen« ali pa darovali brezobrestno posojilo Učiteljskemu konviktu.

2. Med društvenike naj se vpišejo vsi darovatelji, ki vplačajo pod katerimkoli imenom zneske pravih članov.

3. Blagajniku se dovoli kredit v nabavo zapisnikov za pokrovitelje in druge društvenike.

4. Društvo naj pristopi k poštenu čekovnemu zavodu.

V letu 1924. je bilo članov pokroviteljev 274, ustanovnikov 18 in pravih 81; skupaj 373.

Na seji dne 28. septembra 1924 smo tudi razmotrivali vprašanje o nameravani prireditvi književne tombole v korist do polovice »Učiteljskemu konviktu v Ljubljani«, do polovice pa »Učiteljskemu domu v Mariboru«. Vprašanje o tej tomboli smo načeli že na zadnjem občnem zboru. V ožji odsek za književno tombolo sta bila izvoljena tovariša Fegic in Juvanec, ki sta stopila v stik s tovarišem Karlom Mahkoto, tajnikom Jugoslov. Matice, da jima poda smernice in načrt za tombolo. Nameravali smo prirediti načrt in tombolo jeseni 1924. Ker pa je v tem času Jugoslov. Matica sama priredila svojo književno tombolo, smo morali zaradi konkurence zaenkrat opustiti to misel. Društvo za zgradbo Učit. konvikta bo izvedlo književno tombolo v tekočem letu.

Tovariš Josip Lapajne je v imenu okrajnega učiteljskega društva kranskega izrazil željo, naj društveni odbor seznanj učiteljstvo s pregledno zgodovino Učiteljskega konvikta, z njegovim denarnim stanjem, inventarjem in s čisto bilanco. Društvena pravila so še vedno v zastareli obliki; treba jih je nujno predelati in urediti društveno članarino. V imenu svojega učiteljskega društva prosim več aginosti, da se čim prej začne z zgradbo konvikta. — Tovarišu Grumu so Lapajnetova izvajanja simpatična, vendar v sedanjem času ni misliti na stavbo konvikta. Za to je sedanje društveno premoženje še prenizko, posojilo pa predrago. Konvikt moramo zgraditi le z lastnimi denarnimi sredstvi, ne pa s posojilom, če hočemo, da konvikt

ne bo pasiven. Glejmo, da organiziramo vse učiteljstvo ljubljanske oblasti k podpiranju konvikta. Prihodnji društveni odbor naj z vso paro deluje na pomnožitve kapitala; obrne naj se na naše poverjeništvu UJU s prošnjo, da izda vsem učiteljskim društvom okrožnico, naj bo vsak član organizacije UJU obenem tudi član društva za zgradbo konvikta. V tem zmislu bo treba izpremeniti tudi društvena pravila in določiti letno članarino po 100 Din, ki se naj od društvnikov pobira mesečno po 10 Din. Tovariš Ivan Dimnik podpira Grumova izvajanja in priporoča, naj se v bodoče pritegne vsakemu občnemu zboru po en član vsakega učiteljskega društva v ljubljanski oblasti, da se jih točno seznanj z društvenim delovanjem in pouči o agitaciji v prid društva.

Blagajnikovo poročilo.

Blagajnik tovariš Al. Keclji poda društveni promet in bilančno stanje Skupni prejemki Din 259.249.51, skupni izdatki Din 258.549.51. Skupni promet Din 517.799.02. Društveno premoženje, ki znaša Din 244.102.16 loči na tri dele. Prvi del vsebuje dvomisljive terjatve; avstrijsko vojno posojilo, naložbe v dunajski poštni hranilnici in 20% odpis ob ureditvi denarnega prometa Din 2505.96. Drugi del obsega nemobilno glavnico: 2 srečki, 2 obligaciji, 194 obveznic 7% državnega posojila, inventar, Jos. Travnov legat in Reichovo polico Din 33.001.16. V tretjem delu je mobilna glavnica: posojila in hranilne vloge Din 208.595.04. Brezobrestnega posojila smo dosedaj prejeli Din 34.479.50, od tega smo vrnili Din 1900, darovanih pa je bilo Din 6037; tedaj dolguje društvo Din 27.542.50. Obresti tega posojila so dosegle društvu v letih 1921. do 1924. skupno Din 5065.92. V teku 4 let bo ta dolg popolnoma krit z obrestmi. Trdno upamo, da bodo dobra učiteljska srca obojega spola provzročila diktat na darilo njihovih še obstoječih posojil društvu po vzgledu dosedanjih 33 darovalcev.

Državnih 7% obveznic je 194. Obresti teh znašajo letno Din 1911. Ker je teh obveznic še mnogo med učiteljstvom, upamo, da jih društvo še prejme v povečanje svojega premoženja.

Šest Jos. Travnovih legatov smo združili na eno hranilno knjižico. S tem smo dosegli 9% obrestovanje.

Letne obresti od društvene imovine znašajo Din 21.179.23.

Letnine in darovi pod raznimi naslovi so se dvignili na Din 25.017.50. Tako dobre letnine naše društvo še ni imelo v svojem 30-letnem obstoju. Ta brezmejna požrtvovalnost našega učiteljstva

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Dr. Janez Ev. Krek, Izbrani spisi III. zvezek: Socializem iz leta 1901. Druga neizpremenjena izdaja. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1925. Cena broš. Din 80.

V zadnjem času so dr. Krekov Socializem, ki je že davno pošel v knjigotržju plačevali po 300 do 400 dinarjev za izvod, pa ga še ni bilo nikjer dobiti. Iz tega dejstva izvira prvič, da so vsi tisti, ki so bili srečni posestniki te knjige, znali čuvati to redko in iskano knjigo kot dragocen zaklad in drugič, da je bilo vedno dovolj ljudi, ki so hoteli dobiti to knjigo v svojo knjižnico pa magari za ceno 500 Din.

Zato je storilo založništvo veliko kulturno delo, ko se je odločilo iz nova izdati to knjigo.

mora vsakemu imponirati. Ostanimo vsaj taki, kakor smo bili v preteklem letu! Učiteljstvo naj ohrani dosedanje naklonjenost društvu, naj deluje zanj z vso dušo, da pridemo čimprej do zidanja prepotrebne Učiteljskega konvikta!

Tovariš Josip Lapajne želi, da se splošno denarno stanje objavi v »Učiteljskem Tovarišu«, kar se tiče podrobnih zneskov, bo pa okrajno učiteljsko društvo prosilo za prepis blagajnikovega poročila. (Je zgoraj objavljeno. — Op. uredn.)

V imenu pregledovalcev računov poroča tovariš Fegic, da so računi in priloge v najlepšem redu, zato predlaga blagajniku in odboru absolutorij. Soglasno sprejeto.

Volitve.

Tovariš Josip Lapajne omejuje, naj se društvena pravila najprej preuredijo; ko bodo nova pravila sestavljena in odobrena, naj se skliče izredni občni zbor, ki bomo na njem izvedli volitve. Tovariš Grum predlaga volitev z vzklikom. Tovariš Fegic predlaga stari odbor od izrednega občnega zbora. Soglasno sprejeto.

V anketo za izdelavo novih pravil, ki naj bodo do binokosti izvršena, se soglasno izvolijo tovariši: Ivan Dimnik, Mirko Fegic, Rado Grum in Josip Lapajne.

Do prihodnjega izrednega občnega zbora se soglasno izvoli za društvenega blagajnika tovariš Alojzij Keclji.

Pregledovalcem računov sta soglasno izvoljena tovariša Mirko Fegic in Avgust Korbar.

Slučajnosti.

Ker se književna tombola v minuli upravni dobi ni mogla izvesti, predlaga tovariš Fegic, naj se izvede letos. Sprejeto.

Ko se določijo po čl. 22. č) izredni društveni izdatki, zaključni predsednik XXX. občni zbor.

—g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta je v preteklem tednu prejelo 145 Din, katere so darovali: Julij Mayer, nadučitelj v Dobu, 5 Din kot mesečni prispevek za april; Juraj Režek, učitelj v pok. in Anton Likozar, nadučitelj v pok. po 10 Din letnine; Fran Kavčič, nadučitelj v pok. pri Dev. Mar. v Polju, 20 Din letnine; učiteljsko društvo za radovljiški okraj 100 Din za Ganglov kamen ob priliki odlikovanja okrajnega šolskega nadzornika Janka Baraga. Prisrčna hvala! Letošnji prejemki znašajo 3618.50 Din.

Delo je danes staro komaj 25 let in je ob svojem srebrnem jubileju ravno tako aktualno, kakor je bilo takrat, ko je izšlo. Saj resnica je učna, neizpremenljiva in ne zastara nikdar. »Socializem« nosi v sebi izžgan pečat orjaške Krekove osebnosti. Krek ni hotel napisati strogo znanstvene, filozofske razprave o socializmu, on je zbral svoje tozadevne misli v enoto niz in je ustvaril svoj socialni program. Ta knjiga je agitator, organizator, političen vadecum in nedosežen ideal vsakomur, ki se hoče natančneje poučiti v miselnosti dr. Kreka. Odprto srce, goraka ljubezen, hladna misel in konsekvntno izvedeno prepričanje, to je bila moč dr. Kreka. Tako je tudi njegovo delo Zgodovina Socializma, ki jo podaja v tej knjigi prvi slovenski Jugoslovian je obdelana s tako pridnostjo, takim znanjem in tako dovršenostjo, da vpliva na bralca kakor razodetje. V predgovoru beremo: »Kdor hoče razumeti naš čas, razumeti sedanjo Rusijo, Nemčijo, Anglijo itd., mora poznati razvoj socializma. Zato nam je ta knjiga potrebna. V knjigi najdeš obdelana poglavja o

Šolske upravitelje in nadzornike

opozarjamo, da je v tisku

„Izveštaj o stanju šola“

kakor je predpisan uradno v 1. in 12. zvezku »Osnovne Nastave«, službenega lista min. prosvete za osnovno šolstvo in ga morajo predložiti vsake pol leta šolski upravitelji in nadzorniki.

Izšle bodo vse predpisane vprašalne in statistične pole.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

družbi, o pravičnosti, in pravu, to je o lastniški pravici, o rodnini in narodu, o državi itd. Nato sledi zgodovina socializma pri Francozih od leta 1848, o Marxu, o komunistih, o katoliško socialnem programu, o anarhizmu, o delavskem zibanju itd. Rabil bo to knjigo filolog, dijak, učitelj, inteligent in preprost človek.

—k Mali Lord, roman, angleško napisal F. H. Burnett, poslovenil K. Pribil. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. Din 24, v platno Din 36.

Ta povest gre sedaj drugič med Slovence, v novem prav lepem prevodu. Povest je najbolj znano in najbolj popularno delo sloveče angleške pisateljice Burnett in je prevedeno v prav vse kulturne jezike. Prvi slovenski prevod je bil takoj razprodan, zato bo nova izdaja posebno dobrodošla mladim in odraslim. Le nerad odlaga človek Malega Lorda, ko ga prečita. Knjiga je pisana v tako priljubljivi tonu, da bi jo prebral v enomer. Vso povest preveva neka mila, neobičajno ugodna prikljivost, ki počasi premore tudi manj čustvenega človeka, da se mestoma ne more ubraniti solz. In ker tako blago vpliva na človeško srce, je pripravna za mlade in velike brajce, kakor malokateri knjiga. Vsa, ki jo prečita, jo odlaga s tihim sklepom v srce, posnemati malega junaka prekrasne pesmi. Kakor je knjiga opajala stotisoče, kakor sem jaz, ob njej pozabil nekaj ur nase in na svet, tako se tudi ti draga bralka in dragi bralec ne boš mogel odtegniti prenesemu njenemu čaru, ko se poglubiš vanjo. Vem, da je ne odložiš, dokler jo ne končaš. In če ti bo ugajala, priporočaj jo svojim vrstnicam ali vrstnikom. Knjiga s tako zlato vsebino v današnjih dneh gotovo zasluži, da najde pot v vsako slovensko hišo. Ne le vrecel užitka, tudi izvor dobrote in plemenitosti bodi vsakemu olikanemu malemu in velikemu otroku našega naroda.

—k »Rečnik sviju mesta« kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca sastavljen na osnovu službenih podataka Ministarstva Unutrašnjih Dela. Krajem ovoga meseca izlazi iz štampe knjiga »Rečnik mesta sa sadržajem: 1. spisak županijskih oblasti Kraljevine SHS, spisak srezova Kraljevine SHS, 3. spisak opština Kraljevine SHS. — I. deo. Administrativna podela Kraljevine SHS (sastavljena prema novoj uredbi o podeli zemlje). Ovaj deo sadrži: 1. podelu Kraljevine SHS na 33 županijske oblasti; 2. podelu svake županijske oblasti na srezove; 3. podelu svakog sreza na opštine, sa naznačenjem sedišta opštine; 4. podelu svake opštine na mesta, koja su sastavljaju (sela, zaselci, salaši, pustare, naseobine i t. sl.); 5. broj domova, stanovnika i najbliža državna pošta za svako mesto. — II. deo. Registar mesta Kraljevine SHS. Ovaj deo sadrži spisak sviju mesta Kraljevine SHS po abecednom redu sa naznačenjem da li je dotično mesto varoše, varošica, selo, zaselak, salaš i t. sl., kojih opština, srezu i oblasti dotično mesto pripada, kao i koja mu je najbliža državna pošta. »Rečnik sviju mesta« sadrži ukupno oko 1200 strana i stoji u pretplatu 240 dinara. Novac se polaže po prijemu knjige. Sa narudžbinom treba se obračati Uredništvu »Rečnika sviju mesta« Kraljevine SHS. Beograd, Prirenska ul. br. 6. — Administrativna podela Hrvatske, Slavonije, Dalmacije i Slovenije štampana latinicom.

—k Milka Martelančeva: Otroško perilo. Iz uprave »Zenskega sveta« v Trstu je izšla lična knjižica za otroško perilo. Spretna urednica prilog, ki izhajajo mesečno v »Zenskem svetu«, gdč. Milka Martelančeva, je podala v tej knjižici, ki je za nas nekaj povsem novega, materam vse ono, kar potrebuje otrok od dojenčka do štirinajstletne dobe za perilo. Lepo število risb in opis istih naja tudi v krojenju in šivanju manj vežbanim mamicam možnost, da izdelujejo vse predmete perila za svojo dečo same. Poleg preprostih predmetov za splošno rabo je v knjižici tudi več luksuznih predmetov okrašenih z ročnim delom, do katerega imajo naše žene toliko veselja in katero pridobiva čimdalje večjo vrednost. Od povojev, podbradkov in otroških čepic te vodi knjižica do dečje in dekliške dobe. Dve bogati prilogi s kroji in nešteti predlogami za izdelovanje ročnih del na perilu, daje knjižici posebno vrednost. Vsi osnutki za vezene so v narodnih motivih. Spretno sodelavice so baš na teh prilogah pokazale, kaj se da napraviti iz naših domačih motivov. »Zenski svet« v splošnem in posebej še ta lična knjižica pričata jasno, da stremi uredništvo za tem, čimbolj razširiti domačo umetnost v vezenju, da ne bo treba iskati in sezati onim, ki se zanimajo za ročna dela, po tujih mrzlih šablona za vezene na perilu in na onih predmetih, ki nam delajo dom prijeten in udoben. Kajti na priloga so številni okraski za vezanje, primerni ne le za otroško perilo, nego za perilo v splošnem. Zato bodo knjižica in priloge tudi dobrodošle za učitelice pri izbiranju vzorcev pri šolskem poduku ženskih ročnih del. Iz najmanjšega in najprostejšega vzorca pa veje narodni duh. Knjižica »Otroško perilo« se naroča pri upravi »Zenskega sveta« v Ljubljani, Karlovska cesta 20/1 in stane za naročnice »Zenskega sveta« 12 Din s poštno vred, za nenaročnice in v razprodaji po knjigarnah na Din 16 brez poštnine. — Šolska vodstva opozarjamo še posebej na to knjižico z ozirom na bogato prilogo za ročna dela.

—k R. Badiura: Pohorje. Praktičen vodnik po Pohorju, Kozjaku, Plešivcu, po Dravski, Mislinjski, Mežiški, Dravinjski dolini in drugih krajih v Podravju, 2 zemljevidi, talni načrt Maribora, 19 slik. Izdala in založila knjig. Kleinmayr & Bamberg.

R. Badiura je izdal svoje V. turistično delo in s tem izpopolnil v pravcu športne in turistične literature našo književnost. Knjižica je priložna in sila bogata po vsebini ter neobhodno potrebna vsakemu turistu, ker na podlagi nje lahko bogato izrabljiva potovanja in razširi obzorje domovoznanstva. Opremljena je s praktičnimi zemljevidi Slovenije z izvidom železniških prog, nadalje podrobem zemljevidu Podravja za potovanje in načrtom mesta Maribora; poleg tega je pa knjižica okrašena še z 19 pokrajinskimi slikami. Knjižica vsega naprej navodilo za uporabo vodnika, obča pojasnila za potovanja v Podravju, turizem, planinstvo, zimski sport, lov. V topografskem delu najdete z eno besedo vse, česar potrebujete in v tako praktični obliki, da kdor je enkrat knjižico uporabljal na potu, je drugič ne bo opustil. Posebej pa moramo na knjižico opozoriti učitelstvo in šole. Za učitelstvo je knjiga neobhodno potrebna, da si jo nabavi vsak učitelj in da jo priporoča za nabavo knjižnicam v šoli in izven nje. Priporočati pa je tudi, da z uporabo vodnika seznaniti učitelstvo tudi učence in jim knjigo priporoča na višji stopnji, ker si bo na podlagi nje mladina zelo razširila svoje duševno obzorje in ne bo brezplodno potovala na okrog.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= LJUBLJANSKO UCITELJSKO DRUŠTVO zboruje celodnevno v soboto dne 2. maja t. l. ob 9. uri pri Dev. Mar. v Polju, in sicer skupno z okoliškimi učiteljskim društvom. Dnevni red: 1. Predavanje o Masaryku. (Prof. Oswald). 2. Predavanje o novem šolskem zakonu. (Tov. Iv. Dimnik). 3. Priglasitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 4. Slučajnosti. Po zborovanju ogled papirnice v Vevčah. Glede skupnega kosila pri g. Kuharju naj se vsakdo ogleda pri tov. Miheliču v Dev. Mar. v Polju po dopisnici. Odhod z vlakom ob 7.40 ali peš točno ob 7.1/2. uri. Zbirališče pred vojaško bolnico. — Odbor.

= ZBOROVANJE UCITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO bo v soboto, 2. maja t. l. ob 9. uri v šoli v Dev. Mar. v Polju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Predavanje g. vseučilišnega profesorja dr. K. Ozvalda o Masaryku. 3. Opazke g. srezkega šolskega nadzornika M. Kosca o uradovanju. 4. Priglasitev udeležencev za pokrajinsko in državno skupščino. 5. Nasveti in predlogi. 6. Slučajnosti. Po zborovanju ogled papirnice in nato skupen obed pri g. Kuharju. — Udeležba dolžnost!

= BELOKRANJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO zboruje 7. maja 1925 v Metliki skupno z »Učiteljskim društvom za grad Karlovac i okolico« po sledečem vzporedju: 1. Ob 6. uri doček bratskega društva na kolodvoru Metlika. 2. Zajetek v gostilni Makar. 3. Od 8.—11. zboruje karlovško društvo in rešuje interne zadeve. 4. Ob 10.1/2. uri prihod oddaljenih tovarišev(ic). 5. Od 11.—13. zborujeta obe društvi skupno s sledečim dnevni redom: a) Pozdrav. b) Žgečevi problemi vzgoje najširih plasti našega naroda — poročča tovariš Tončič. c) Učitelj kao nacionalista — poročča tovariš Živojinović. d) Referat tovariša bratskega društva. e) Slučajnosti. 6. Ob 13. uri skupni obed v gostilni Makar. 7. Prosta zabava. Tovariši(ice), bratje Hrvatje pridejo korporativno, zato naj tudi od Vas nikdo ne manjka! Zaradi skupnega obeda javite svojo udeležbo tovarišici Zorki Možinovi v Metliki. — Odbor.

= LITIJSKO OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO vabi p. n. članstvo k zborovanju, ki se vrši v Ljubljani na državnem moškem učiteljskem (fizik. dvorana), dne 2. maja 1925 ob 1/2.9. uri dopoldne z običajnim dnevni redom in poročilom poverjenika tov. L. Jelena: »O našem sedanjem položaju«. Udeležba častna zadeva stanovske zavednosti! — Odbor.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ zboruje v sredo, 6. maja t. l. v »Narodnem domu« v Mariboru, in sicer: od 10.—11. tekoče zadeve; od 11.—12. prof. Družovič s sodelovanjem A. Živka: »Slovenski narodni napravi«. Opoldne obed v »Narodnem domu«. Ob 1/4 na 14. ogledovanje delavnic južne železnice pri koroškem kolodvoru pod vodstvom gg. inženirjev. Tov. Vauda vabi vse tov. pevce in pevke, naj pridejo ob 9. uri v »Narodni dom« in seboj prinese obe Mohorjevi pesmarici. Je to njegov zadnji poskus, ustvariti v našem društvu pevski zbor.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ bo imelo v soboto, dne 2. maja 1925 ob 1/2.10. uri dopoldne v Krškem izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Predavanje g. dr. Rapéta: »Praktične slike iz pouka v moralki na osnovni šoli«. 3. Volitev (dopolnilna) odbora. 4. Volitev okrajnega prosvetnega odseka. 5. Predlogi in slučajnosti. Predlogi naj se pošljejo ali vsaj izročijo predsedniku pred zborovanjem.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI ŠOLSKI OKRAJ zboruje dne 6. maja t. l. ob 8. uri v Škofji Loki. Dnevni red: Poročilo o delovanju odbora. — Ref.: Temeljni pojmi o narodnem gospodarstvu. — Določitev prihodnjega zborovanja. — Predlogi. — Slučajnosti. Udeležba obvezna. Zborovalni lokal in obvestilo o skupnem obedu objavimo prihodnjik. — Odbor.

Poročila:

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 9. marca t. l. ob 15. uri v

deški meščanski šoli. Od 116 članov je bilo navzočih 98.

Tov. predsednik Alt je otvoril zborovanje in se zahvalil svojemu predniku, g. srezkemu šolskemu nadzorniku Ivanu Tomažiču, za ves trud, ki ga je imel kot predsednik društva.

Predavanje. Nato je g. prof. Šilih predaval o »Avstrijski šolski reformi«. Predavanju je sledilo vse z največjo pozornostjo, ker je nudilo jasno sliko o pomenu, uspehu in neuspehu velikanskega preobrata na šolskem polju v Avstriji.

Predsednik se je zahvalil predavatelju za zanimivo predavanje ter ga prošil nadaljne naklonjenosti.

Dopisi. Potem se je razpravljalo o došlih dopisih in se je odobrili zapisnik zadnjega zborovanja.

Poročila. Sledilo je poročilo seje ožjega sosveta poverjenišva UJU v Ljubljani, ki ga je podal tov. Hren. Predsednik se mu je zahvalil za točne in važne informacije.

Tov. Ropič se je v imenu upokojencev zahvalil društvu za izkazano pomoč ter prosil, da bi se aktivni učitelji korporativno udeleževali pogrebv upokojenih tovarišev.

Na predlog tov. Kutina se je razpravljalo, kako bi se rešilo pereče vprašanje glede plač poročnih učiteljic.

Nar.-prosv. odsek. Nato se je osnoval prosvetni društveni odsek, v katerega so bili izvoljeni tov. Skala, Rode S., Bobič in Ljuba Pirkmaierjeva.

Resolucije. Na zborovanju sta bili soglasno sprejeti sledeči resoluciji:

1. Docela se strinjamo s stališčem, katerega je zavzel širji sosvet pov. UJU v Ljubljani dne 5. januarja t. l. in ožji sosvet dne 26. februarja t. l. glede učiteljskih premestitev po členu 71. Stalnost učiteljeva ni samo v interesu našega stanu, ampak tudi v interesu šolstva. Zato se naj ne krši, razen v najskrajnejših, eklatantnih slučajih in potrebah.

2. Odločno obsojamo vmešavanje lajkov v naše personalne in šolske zadeve. Kakor odklanjajo tako vmešavanje drugi uradniški poklici, prav isto in še z večjo upravičenostjo ga moramo odklanjati mi, ker škoduje šoli in učiteljstvu.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 5. marca 1925 v Ptuj ob precej dobri udeležbi po običajnem dnevnem redu, spopolnjenim s predavanjem tov. Ivo Jančiča o zgodovinskem in zemljepisnem pouku naše domovine na podlagi skic.

Tov. predsednik otvori s pozdravnimi besedami na navzoče zborovanje, ter jih poziva, naj vedno in povsod iščejo zaščito v učiteljskem društvu.

Dopisi. Nato se prečitajo došli dopisi. Na poziv Narodno-prosvetnega oddelka poverjenišva UJU, da se ustanove pri vseh društvi pododseki, se za ta pododsek volijo tov.: Majcen, Hasl, Lešnik, Kunst in Čokl.

Resolucije: Tov. predsednik prečita te-le resolucije:

1. Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj poziva UJU, da čuva v smislu že izdelanih smernic naše pravice v bodočem šolskem zakonu, osobito pa glede ločitve šole od politične oblasti. Na vsak način pa se naj da osnutek zakona posameznim društvom v pretres.

K tej resoluciji se oglasi tov. Jamšek, ki v krepkem referatu oriše položaj učiteljstva ravno minule dobe.

2. UJU pozivamo, da opozori državo, da svoje obveznosti napram nam izpolni z ozirom na še neizplačane diference.

3. Učiteljsko društvo delaj na to, da poseča naša kmetška mladina kmetijske šole v Mariboru in v Št. Jurju.

Zadnjo resolucijo utemeljuje tovariš Čulek. Vse tri resolucije se sprejmo.

Za spominsko ploščo umrli tov. Klampferjevi v vestibolu »Našega doma« v Mariboru bo vsak član prispeval po 10 Din. Poverjeniki posameznih šol pobero ta znesek kot 7. rok po vplačanju članarine

Predavanje. V lepo zasnovanem, zanimivem predavanju je nato tov. Jančič pokazal na podlagi skic, kako je počučevati zgodovino in zemljepis naše države. Predavanje je posvedočilo, kako nekateri mladi učitelji uporabljajo svoj izvenšolski čas. Želeli bi pa bilo, da bi bile vsaj skice dostopne širšemu krogu tovarišev in to potom obelodanjenja.

Prihodnje zborovanje se je določilo na prvi četrtek v aprilu.

+ ZBOROVANJE OKR. UCITELJSKEGA DRUŠTVA V NOVEM MESTU.

Predsednik pozdravi člane društva v vznešenih in toplih besedah — zlasti člane iz oddaljenejših krajev. Naznani članom konstituiranje novega odbora in predlaga primeren način pobiranja članarine. — Udeležba je bila v danih razmerah nad pričakovanje lepa — dasi se je vršilo zborovanje izven našega središča v Mirmi peči. Od 88 članov je bilo navzočih 50 tovarišev in tovarišic.

Poročilo prosvetnega odseka. Poročča gdčna. Ruška Ravhekharjeva. Začetkoma naznani društvu konstituiranje prosvetnega odseka in nato razvije njegov program, ki vsebuje sledeče smernice:

a) Vzbuhati med članstvom zanimanje za samoizobrazbo. Zbuditi mlajše učiteljstvo iz mrtvila in ga zainteresirati za učiteljske ideale.

b) Seznaniti učiteljstvo z modernimi pedagogi, njihovimi deli, vzgojnimi smerni in učnimi metodami.

c) Zbiranje zanimivih podatkov narodne svojine in duševnih proizvodov učiteljstva.

Načrt za izvedbo tega programa bi bil sledeči:

a) Določiti se člane, ki naj imajo v evidenci vsa literarna in vzgojna dela, ki izidejo. Na vsakem zborovanju naj se opozori učiteljstvo na nje. Enako se določijo člana za mladinske knjige in enega za šolske knjige.

b) Določitev posameznih članov, ki bodo obvezani preštudirati posamezna dela in o njih poročati na zborovanju.

Šolstvo v Rusiji — spomini na ujetništvo. Poročča tovariš Lojze Ivanetič. Nad dve uri trajajoče in globoko zasnovano predavanje je zasledovalo učiteljstvo z napetostjo in užitkom. Predavatelj je bil ob sklepu predavanja poplačan za svoj trud s priznalnim aplavzom.

Naše stanovske zadeve. Predsednik g. nadzornik Matko, apelira na učiteljstvo, da se organizira tu ali tam. Boljša je najslabša organizacije, kot pa nobena. Neorganizirani zaslužijo prezir in bojkot. Soglasno je bil sprejet tudi predlog, da se ustanovi časniškarski odsek, ki bi imel nalogo, zasledovati napade na učiteljstvo v svrhu obrambe.

Po krasno uspelem zborovanju smo se zbrali v lokalu g. Potočarja in se navduševali za naše učiteljske ideale. Da pokažemo tudi dejansko svojo dobro voljo, smo zbrali v nekaj minutah 200 Din za »Pripraviški dom« v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj.

Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Pravkar izšla in težko pričakovana knjiga:

Rud. Badiura „Pohorje“

Praktičen vodnik po Pohorju, Kozjaku, Plešivcu, po Dravski, Mislinjski, Mežiški, Dravinjski dolini i dr. krajih v Podravju. — 124 str., 19 slik, 3 zemljevidi (pregledna karta Slovenije, talni načrt Maribora, generalna karta Podravja). — Cena za vezan izvod 40 Din, poština 1 Din, priporoč. 3 Din več. Naroča se pri založniku, v knjigarni IG. KLEINMAYR & FED. BAMBERG, dr. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

Razlagov spomenik.

Vsem šolskim vodstvom vpslane srečke prosimo razpečati.

Odbor za Razlagov spomenik.

Šolskim korporacijam izletnikom na	
BLED	
se priporoča	
HOTEL „KAPS“	
Prenočišča in hrana v predseziji t. j. do 1. julija po najnižji ceni. — Vse informacije brezplačno.	

NA OBROKE	
Manufakturo in konfekcijo etc. obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri tvrdki	
DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI	
družba z o. z.	
MARIBOR, Tattenbachova ul. 2 Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.	
Zahtevajte vzorce!	